

Veileder for planlegging av friluftslivets ferdselsårer

Nils Yngve Berg, Miljødirektoratet

Sti- og løypeplaner er et kjent begrep. Slike planer har vært utarbeidet i mange ulike former og for mange ulike formål, men har manglet en felles metodisk tilnærming og oppbygging. Formålet med veilederen *Plan for friluftslivets ferdselsårer* er blant annet å presentere hvordan arbeidet kan gjennomføres systematisk, og tilpasset den enkelte kommunes egne målsettinger og behov. Selv om veilederen gjennomgående bruker begrep som ferdselsårer, turruter, traséer og plan for friluftslivets ferdselsårer så har sluttproduktet mange likhetstrekk med eksisterende sti- og løypeplaner.

Målene for planen er førende for arbeidet og bør defineres ved utforming av prosjektplan. På overordnet nivå beskrives formålet og virkningene planen skal ha, mens resultatmålene styrer arbeidet. Gode og konkrete resultatmål er et viktig suksesskriterium.

Kartlegging av nåsituasjonen danner grunnlaget for arbeidet med analysene. Eksisterende digitale kilder sammenstilles i et manuskart som suppleres fra andre kilder ved behov. Alle turruter og ferdselsårer som har betydning for friluftslivet bør registreres. Det samme gjelder utgangspunkt for turer og turmål. De registreres som målpunkt i manuskartet.

Analysen skal få frem hvilke tiltak som må iverksettes for å tette gapene mellom mål og nåsituasjonen. Aktuelle tiltak er nye målpunkt, nye traséer, nedlegging av traséer, fysiske tiltak i traséene, skilting og merking, informasjon og markedsføring. Ved utforming av forslag til tiltak må de sjekkes ut mot andre interesser som miljøverdier, trafiksikkerhet, landbruk og reindrift mv.

Der det er behov for detaljplanlegging, som skiltplaner, konkret fastsetting av ny trasé, prosjektering av turveier mv, er dette tiltak som følges opp i etterkant og omtales ikke i denne veilederen.

Veilederen henvender seg i utgangspunktet til kommunene, men skal kunne brukes av alle som har som oppgave å identifisere, ivareta og utvikle friluftslivets ferdselsårer.

Til slutt er det viktig å minne om at planen ikke blir bedre enn prosessen. Tidlig involvering av grunneiere og eiere av tilretteleggingstiltak, samt gode arenaer for medvirkning, vil legge grunnlaget en felles forståelse for målsettingen med arbeidet og bedre avklaring av de ulike partenes oppgaver og roller. Planen medfører ikke overføring av ansvar fra frivillig sektor til det offentlige. Den skal sikre oversikt over det som gjøres og bidra til at aktørene får bedre samhandling for å få gjennomført planen.